ADVISORY NOTES

EXIM THAILAND

13 มิถุนายน 2555

Grexit...จุดชนวนระเบิดลูกโซ่รุนแรงต่อเนื่องทั่วโลก

หลังจากกรีซประกาศเตรียมจัดการเลือกตั้งครั้งที่ 2 ในวันที่ 17 มิถุนายน 2555 โดยมีสาเหตุมาจากความล้มเหลวในการจัดตั้งรัฐบาลภายหลังการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2555 ประเด็น Grexit หรือการพ้นจากสถานภาพสมาชิกยูโรโซน (Euro zone) ของกรีซกลับมาสร้างความตื่นตระหนกในหมู่นักลงทุนทั่วโลกอีกครั้ง เนื่องจากนักวิเคราะห์หลายฝ่ายคาดว่าการประกาศไม่สานต่อมาตรการลดยอดขาดดุลงบประมาณของพรรค Syriza ซึ่งอาจได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งครั้งใหม่ ประกอบกับวิกฤตต่างๆ ที่รุมเร้ากรีซไม่ว่าจะเป็นปัญหาหนี้สาธารณะระดับสูง สถานะทางการเงินที่อ่อนแอของธนาคารพาณิชย์ เศรษฐกิจที่ซบเซามาเป็นเวลานาน หรืออัตราว่างงานที่ทะยานขึ้นต่อเนื่อง ล้วนหนักหนาเกินกว่าที่กลุ่มผู้นำยูโรโซนจะสามารถรับมือได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวิกฤตการเงินของประเทศอื่นๆ ในยูโรโซนปะทุขึ้นตามติดกันมา อันจะยิ่งสุมเชื้อไฟให้ปัญหาที่รุมเร้าอยู่ในขณะนี้ทวีความรุนแรงมากขึ้นจนลุกลามบานปลายทั่วโลก

ผลกระทบกรณีกรีซสูญเสียสถานะสมาชิกยูโรโซน

กรีซ

- **ค่าเงิน** เงิน Drachma ซึ่งเป็นสกุลเงินดั้งเดิมของกรีซจะอ่อนค่าลงอย่างหนักจากการที่นักลงทุนไม่ยอมถือครอง ส่งผลให้ชาวกรีซบางส่วนขนเงินยูโรไปฝากในธนาคารพาณิชย์ของประเทศอื่น ทั้งนี้ แม้ว่าในระยะยาวเงิน Drachma ที่อ่อนค่าลงจะสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของกรีซ อันเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจกรีซให้ฟื้นตัวเร็วขึ้น แต่ขณะเดียวกันราคาสินค้านำเข้าก็จะแพงขึ้นมาก ซึ่งส่งผลให้ชาวกรีซต้องเผชิญกับอัตราเงินเฟ้อที่พุ่งทะยานขึ้นเช่นเดียวกัน
- **สถานะทางการเงิน** สหภาพยุโรป (European Union : EU) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) จะระงับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่กรีซ ส่งผลให้กรีซประสบปัญหาผิดนัดชำระหนี้ที่เหลืออยู่ภายหลังการปรับโครงสร้างหนี้ในเดือนเมษายน 2555 ซึ่งจะตัดขาดกรีซจากตลาดเงินโลกไปอีกหลายปี
- **ภาคธนาคาร** ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งในกรีซจะประสบปัญหาขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรงจากการที่ชาวกรีซจำนวนมากแห่ถอนเงิน จนอาจทำให้รัฐบาลกรีซต้องยึดธนาคารพาณิชย์หลายแห่งเป็นของรัฐ พร้อมทั้งดำเนินมาตรการห้ามเคลื่อนย้ายเงินฝาก ขณะที่ภาคธนาคารจะไม่สามารถระดมทุนจากตลาดเงินในประเทศ หรือขอความช่วยเหลือจากธนาคารกลางยุโรป (European Central Bank : ECB) ได้ อันจะนำไปสู่การล่มสลายของภาคธนาคารกรีซในที่สุด
- **การค้ากับ EU** ในแง่กฎหมายการที่กรีซสูญเสียสถานะสมาชิกยูโรโซนจะส่งผลให้กรีซต้องพ้นจากสมาชิก EU เช่นเดียวกัน ดังนั้น สินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกของกรีซจะต้องเผชิญกับอัตราภาษีระดับสูง ขณะที่การเคลื่อนย้ายเงินทุนและแรงงานเสรีจะไม่สามารถทำได้อีกต่อไป ซึ่งจะทำให้การค้ากับ EU รวมทั้งการลงทุนในกรีซต้องเผชิญกับอุปสรรคเพิ่มขึ้น

ยูโรโซน

- **ภาคธนาคาร** ปัญหาผิดนัดชำระหนี้ของกรีซจะนำไปสู่วิกฤตภาคธนาคารที่ลุกลามเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะธนาคารพาณิชย์ในฝรั่งเศสและเยอรมนี ซึ่งถือครองหนี้รัฐบาลกรีซในระดับสูง และจะยิ่งซ้ำเติมสถานะทางการเงินที่อ่อนแอของธนาคารพาณิชย์หลายแห่งในยูโรโซน อันจะนำไปสู่การถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถืออย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ล่าสุดคณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission : EC) เสนอให้มีการจัดตั้งสหภาพธนาคารยุโรปเพื่อดูแลธนาคารพาณิชย์ในยูโรปทั้งหมด โดยหากธนาคารใดประสบปัญหาด้านการเงิน สหภาพฯ จะมีอำนาจเข้าช่วยเหลือได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม มีการคาดการณ์ว่ากว่าจะจัดตั้งสหภาพฯ แล้วเสร็จอย่างเร็วที่สุดคงเป็นปี 2557 ซึ่งอาจไม่สามารถแก้ไขวิกฤตภาคธนาคารได้ทันท่วงที แต่ก็นับว่าเป็นแผนสำหรับการแก้ปัญหาในระยะยาวที่มีประสิทธิภาพ และอาจช่วยให้ยูโรโซนพ้นจากวิกฤตได้
- **เศรษฐกิจ** หากพิจารณาเพียง Grexit เศรษฐกิจยูโรโซนจะได้รับผลกระทบค่อนข้างจำกัด เนื่องจากเศรษฐกิจกรีซมีขนาดเพียง 2% ของยูโรโซน อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมั่นที่พังทลายของนักลงทุนจะส่งผลให้เกิดภาวะเงินทุนไหลออกอย่างต่อเนื่อง และประชาชนจะชะลอการใช้จ่าย ซึ่งคาดว่าจะทำให้เศรษฐกิจประเทศในยูโรโซนชะลอตัวต่อไปอีกราว 2-3 ปี

โลก

- **เอเชีย** หากผลกระทบของ Grexit ลุกลามบานปลายสู่ยูโรโซน เศรษฐกิจประเทศในเอเชียโดยเฉพาะสิงคโปร์และฮ่องกงอาจได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก เนื่องจากทั้งสองประเทศมีปริมาณการค้ากับยูโรโซนสูงเกินกว่า 10% ของ GDP ทั้งนี้ Standard Chartered Research คาดว่ากรณีดังกล่าวจะส่งผลให้เศรษฐกิจทั้งสองประเทศหดตัว 0.3% และ 0.5% ตามลำดับ นอกจากนี้ เศรษฐกิจที่ซบเซาของยูโรโซนจะส่งผลกระทบต่อภาคส่งออกและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของจีน อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจจีนปี 2555 ชะลอตัวมากกว่าที่นักวิเคราะห์คาดการณ์ไว้
- **สหรัฐฯ** เศรษฐกิจสหรัฐฯ เผชิญกับอุปสรรคอย่างหนักในการฟื้นตัว ซึ่งส่งผลให้ธนาคารกลางสหรัฐฯ (The Federal Reserve : Fed) อาจต้องตัดสินใจดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระลอกใหม่ (Quantitative Easing 3 : QE3)
- **แอฟริกา** ประเทศที่ส่งออกไปยูโรโซนในสัดส่วนที่สูงกว่า 30% ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด อาทิ แคเมอรูน โกตดิวัวร์ กานา และโมซัมบิก อาจได้รับผลกระทบจากความต้องการสินค้าที่ลดลงของยูโรโซน

หากกรีซพ้นจากสถานะสมาชิกยูโรโซนจะส่งผลกระทบอย่างมากต่อการดำเนินธุรกิจของผู้นำเข้ากรีซ เนื่องจากเงิน Drachma ที่อ่อนค่าลงอย่างหนักซึ่งจะทำให้ผู้นำเข้ากรีซมีแนวโน้มจะชำระเงินค่าสินค้าล่าช้าหรือผิดนัดชำระเงิน ดังนั้น ผู้ส่งออกไทยที่พึ่งพาตลาดกรีซหรือแม้กระทั่งตลาดยูโรโซนควรทำประกันความเสี่ยงจากการส่งออกในรูปแบบที่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาชำระเงินที่สั้นลงกับลูกค้า หรืออาจขยายการส่งออกไปยังตลาดประเทศเศรษฐกิจใหม่ โดยเฉพาะตลาดอาเซียนซึ่งกำลังเดินหน้าสู่ AEC ในปี 2558

Disclaimer : ข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น โดยธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยจะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด